Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor privind propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 515/97 al Consiliului privind asistența reciprocă între autoritățile administrative ale statelor membre și cooperarea dintre acestea și Comisie în vederea asigurării aplicării corespunzătoare a legislației din domeniile vamal și agricol (COM(2006) 866 final)

(2007/C 94/02)

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 286,

având în vedere Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, în special articolul 8,

având în vedere Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date ([1]),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date ([2]), în special articolul 41,

având în vedere solicitarea avizului conform articolului 28 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, primită la 4 ianuarie 2007 din partea Comisiei Europene,

ADOPTĂ PREZENTUL AVIZ:

INTRODUCERE

1. Scopul propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 515/97 al Consiliului din 13 martie privind asistența reciprocă între autoritățile administrative ale statelor membre și cooperarea dintre acestea și Comisie în vederea asigurării aplicării corespunzătoare a legislației din domeniile vamal și agricol ([3]) (denumită în continuare „propunerea") este dublu. Pe de o parte, propunerea dorește să armonizeze Regulamentul (CE) nr. 515/97 al Consiliului cu noile puteri comunitare în domeniul cooperării vamale comunitare. Pe de altă parte, propunerea dorește să întărească cooperarea și schimbul de informații între statele membre, respectiv între acestea și Comisie.

2. Pentru a-și îndeplini ambele obiective, propunerea, *inter alia*, mărește funcționalitatea sistemului informațional vamal (SIV) existent și stabilește un anuar european suplimentar care va reflecta circulația containerelor și/sau mijloacelor de transport, respectiv a mărfurilor și a persoanelor în cauză („anuarul european").

3. În continuare, propunerea introduce în legislația comunitară baza de date pentru identificarea documentelor vamale (*Customs Files Identification Database*, „FIDE"), creată inițial de statele membre în conformitate cu Titlul VI din Tratatul privind Uniunea Europeană ([4]). De acum înainte, FIDE va intra atât sub incidența cadrului acțiunilor Comunității Europene, cât și a celui de-al treilea pilon, împreună cu instrumentul juridic pertinent care guvernează funcționarea FIDE în fiecare situație. Aceeași situație se aplică SIV ([5]). Practic, aceasta se realizează prin formarea a două baze de date care sunt accesibile diferitelor entități, pentru a asigura utilizarea lor în scopuri diferite (primul și al treilea pilon).

I. Consultarea cu Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

4. Propunerea a fost trimisă de Comisie către Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor („AEPD") pentru consultare așa cum prevede articolul 28 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date (denumit în continuare „Regulamentul (CE) nr. 45/2001"). AEPD a primit cererea în data de 4 ianuarie 2007.

5. Având în vedere caracterul obligatoriu al articolului 28 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, referirea la această consultare ar trebui menționată în preambulul propunerii, înaintea considerentelor. În acest sens, AEPD propune reflectarea formulării utilizate de alte propuneri legislative pentru a se referi la avizele AEPD ([6]), după cum urmează: *„În urma consultării Autorității Europene pentru Protecția Datelor"*.

([1]) JO L 281, 23.11.1995, p. 31.
([2]) JO L 8, 12.1.2001, p. 1.
([3]) JO L 82, 22.3.1997, p. 1.
([4]) Protocol stabilit în conformitate cu articolul 34 din Tratatul privind Uniunea Europeană, de modificare, cu privire la crearea unei baze de date de identificare a documentelor vamale, a Convenției privind utilizarea tehnologiilor informatice în scopuri vamale, Convenția SIV. Protocolul a fost adoptat prin Actul Consiliului din 8 mai 2003 (2003/C 139/01), C 139/1, publicat la 13.6.2003.
([5]) Bazele juridice pentru o bază de date interguvernamentală sunt reprezentate de Convenția SIV, stabilită în temeiul articolului K.3 din Tratatul Uniunii Europene, privind utilizarea tehnologiilor informatice în scopuri vamale, JO C 316, 27.11.1995, p. 34.
([6]) Vezi propunerea de Regulament a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 privind investigațiile efectuate de Oficiul European Antifraudă (OLAF) [SEC(2006) 638]/COM/2006/244 final — COD 2006/0084.

II. **Importanța propunerii din punctul de vedere al protecției datelor**

6. Crearea și actualizarea diferitelor instrumente care au ca scop întărirea cooperării comunitare, de exemplu SIV, FIDE și anuarul european, atrage după sine o creștere a schimbului de informații cu caracter personal care vor fi inițial colectate și schimbate ulterior cu autoritățile administrative ale statelor membre și, în unele cazuri, cu țări terțe. Prelucrarea și comunicarea ulterioară a informațiilor cu caracter personal poate include informații privind implicarea pretinsă sau confirmată a unor persoane fizice în acțiuni contravenționale în domeniul operațiunilor vamale și agricole. Din această perspectivă, propunerea are efecte importante din punctul de vedere al protecției datelor cu caracter personal. În continuare, importanța sa este mărită dacă se ia în considerare tipul de date colectate și comunicate, în special suspiciunile privind persoane fizice care au fost implicate în contravenții, respectiv finalitatea și rezultatul prelucrărilor.

7. Din punctul de vedere al efectului propunerii privind protecția datelor cu caracter personal, AEPD consideră drept pertinentă emiterea prezentului aviz analizând impactul propunerii asupra protecției drepturilor și libertăților persoanelor fizice în privința prelucrării datelor cu caracter personal.

III. **Elementele principale ale propunerii și observații inițiale**

8. Principalele elemente ale propunerii care sunt semnificative din punctul de vedere al protecției datelor sunt următoarele: (i) Crearea anuarului european (articolele 18a și 18b); (ii) dispozițiile de actualizare a regulilor SIV (articolele 23-37) și (iii) regulile stabilind FIDE ca bază de date comunitară (articolele 41a până la 41d). Pertinente sunt de asemenea și alte dispoziții, inclusiv cele care tratează controlul protecției datelor, care au fost modificate pentru a lua în considerare adoptarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001 (articolele 37, 42 și 43).

9. AEPD reamintește că avizul său anterior cu privire la propunerea de regulament privind asistența administrativă reciprocă pentru protecția administrației comunitare împotriva fraudelor sau a altor activități ilegale ([7]) a subliniat necesitatea adaptării unor dispoziții ale Regulamentului (CE) nr. 515/97 al Consiliului pentru a le conforma noii legislații privind protecția datelor aplicabile instituțiilor UE, în special Regulamentul (CE) nr. 45/2001. AEPD este astfel mulțumită de modificările propunerii în această direcție.

10. În continuare, AEPD constată cu plăcere că dispozițiile stabilind anuarul european și cele care actualizează normele privind SIV conțin garanții care intenționează să asigure protecția informațiilor cu caracter personal și respectarea vieții private a persoanelor fizice. AEPD apreciază de asemenea în mod deosebit decizia de a introduce FIDE în domeniul de aplicare a legislației comunitare, astfel sub acoperirea Regulamentului (CE) nr. 45/2001.

11. AEPD înțelege importanța scopurilor urmărite de propunere, în special de a întări cooperarea atât între statele membre cât și între acestea și Comisie. În continuare, AEPD recunoaște necesitatea stabilirii sau actualizării instrumentelor existente cum ar fi SIV sau FIDE, pentru atingerea acestor scopuri. Mai mult decât atât, AEPD este mulțumită să constate că, în efectuarea acestei sarcini, propunerea a inclus garanții de protecție a datelor care iau în considerare legislația de protecție a datelor aplicabilă instituțiilor UE. Cu toate acestea, AEPD consideră că se mai pot aduce îmbunătățiri pentru a se asigura compatibilitatea generală a propunerii cu cadrul juridic existent privind protecția datelor și protecția efectivă a datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice. În acest scop, AEPD face observațiile și recomandările descrise în secțiunea următoare.

ANALIZA PROPUNERII

I. **Crearea anuarului european**

12. În conformitate cu articolul 18a alineatul (1) din propunere, Comisia va crea și gestiona anuarul european cu scopul de „*a detecta circulația mărfurilor care fac obiectul operațiunilor în eventualele violări ale legislației vamale și agricole, respectiv a mijloacelor de transport*”. Comisia va obține majoritatea datelor de la prestatori de servicii publici sau privați activi în rețeaua logistică internațională sau în transportul mărfurilor. Anuarul va putea fi îmbogățit și „*din alte surse de date*”, de exemplu articolul 18a alineatul (2) litera (b). Articolul 18a alineatul (3) prezintă datele care pot fi incluse în anuar, inclusiv lista de date cu caracter personal aferentă ([8]). Comisia va face accesibile datele din anuar către autoritățile competente din statele membre.

13. Propunerea afirmă că realizarea anuarului va fi utilă pentru a detecta operațiile care prezintă riscuri de neregularitate în raport cu legislația vamală și agricolă. Cu toate acestea, AEPD consideră că, așa cum ar trebui să se întâmple de fiecare dată când se creează o bază centrală de date cu caracter personal, necesitatea pentru o asemenea bază de date trebuie să fie examinată în mod corespunzător și cu atenție, iar în momentul în care se înființează baza de date, garanții specifice trebuie puse în aplicare potrivit principiului privind protecția datelor cu caracter personal. Motivul este de a evita orice evoluții care ar afecta negativ protecția datelor cu caracter personal.

([7]) Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor cu privire la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind asistența administrativă reciprocă pentru protecția intereselor financiare ale Comunității împotriva fraudelor și a altor activități ilegale (COM(2004) 509 final din 20 iulie 2004), JO C 301, 7.12.2004, p. 4.

([8]) Articolul 18 alineatul (3) litera (c): Limitări ale datelor la nu mai mult de „*nume, nume anterior, prenume, porecle, data și locul nașterii, naționalitate, sex și adresa proprietarilor, transportatorilor, destinatarilor, agenților de tranzit, comisionarilor sau altor intermediari sau persoane implicate în rețeaua logistică internațională și în transportul de bunuri*”.

14. AEPD consideră că propunerea nu asigură argumente suficiente pentru a susține crearea anuarului. Pentru a se asigura că se creează numai bazele de date într-adevăr necesare, AEPD solicită Comisiei să efectueze o evaluare corespunzătoare asupra necesității creării anuarului și să prezinte concluziile.

15. În ceea ce privește garanțiile de protecție a datelor, AEPD menționează că propunerea asigură anumite garanții, însă consideră că este nevoie și de alte măsuri suplimentare.

I.1. *Aplicarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001*

16. AEPD menționează că, luând în considerare faptul că stabilirea și gestionarea anuarului european vor fi efectuate de către Comisie și că acesta va conține date cu caracter personal, Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date se aplică cu siguranță acestui anuar. În special, Comisia în rolul său de operator de date al anuarului ([9]), trebuie să se asigure de compatibilitatea cu toate dispozițiile conținute în acest Regulament.

17. Având în vedere că potrivit celor de mai sus, Regulamentul (CE) nr. 45/2001 se aplică *per se* pentru crearea și gestionarea anuarului, din motive de consecvență, AEPD consideră că ar fi potrivit să se includă un nou paragraf reamintind aplicarea acestuia. Într-adevăr, AEPD menționează că articolul 34 din propunerea privind sistemul informațional vamal (SIV) și baza de date pentru identificarea documentelor vamale („FIDE") conține o dispoziție reamintind aplicarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001. Pentru a fi compatibil cu această abordare, ar trebui inclusă o dispoziție similară privind anuarul. În acest context, AEPD propune ca articolul 18 alineatul (1) să includă un nou alineat folosind exprimarea utilizată la articolul 34, după cum urmează: „*Comisia consideră anuarul european ca un sistem de prelucrare a datelor cu caracter personal, care face obiectul Regulamentului (CE) nr. 45/2001*".

18. AEPD menționează că articolul 18a alineatul (2) litera (b) din propunere confirmă aplicarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001 pentru *anumite utilizări* ale anuarului, în special când Comisia utilizează anuarul pentru a „*compara și analiza datele … a indexa, a completa …*". Cu excepția cazului în care există o dispoziție care confirmă aplicarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001 pentru anuar în ansamblul său, inclusiv prelucrarea operațiunilor efectuate de la înființarea până la gestionarea anuarului, orice altă activitate/fază care nu este menționată în mod explicit în articolul 18a alineatul (2) litera (b) poate fi considerată ca nefiind acoperită de Regulamentul (CE) nr. 45/2001. Acesta este un motiv suplimentar pentru introducerea exprimării recomandate mai sus.

([9]) Operatorii de date sunt persoanele sau organismele care determină scopul și mijloacele de prelucrare a datelor, atât în sectorul public cât și în cel privat.

19. AEPD reamintește că, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 45/2001, Comisia va avea obligația, printre altele, să informeze persoanele fizice ale căror nume sunt incluse în anuar asupra acestui fapt ([10]). În special, trebuie să se rețină că un asemenea drept există chiar dacă datele cu caracter personal înregistrate în anuar au fost colectate din surse publice. Mai mult, luând în considerare scopul anuarului, acțiunea Comisiei va fi limitată de articolul 27 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, potrivit căruia AEPD trebuie să verifice mai întâi sistemul înainte de a-l pune în aplicare ([11]).

I.2. *Aplicarea dispozițiilor naționale de punere în aplicare a Directivei 95/46/CE*

20. În baza articolului 18a alineatul (2) litera (c) din propunere, Comisia este împuternicită să facă accesibile datele pentru autoritățile competente ale statelor membre. AEPD menționează că, având în vedere faptul că un astfel de transfer este reglementat de Regulamentul (CE) nr. 45/2001, utilizarea ulterioară a datelor de către autoritățile statelor membre va intra sub incidența Directivei 95/46/CE. Deoarece articolul 18a alineatul 2 litera (c) intenționează să formuleze acest concept, potrivit celor de mai jos, formularea acestuia ar putea fi îmbunătățită pentru a exprima mai clar această noțiune.

21. Articolul 18a alineatul 2 litera (c) menționează: „*În gestionarea anuarului, Comisia este împuternicită: […] (c) să facă accesibile datele conținute în anuar pentru autoritățile competente menționate la articolul 1 alineatul (1) pentru unicul scop de a atinge obiectivele prezentului regulament și în conformitate deplină cu normele naționale de punere în aplicare a Directivei 95/46/CE.*" Potrivit AEPD, articolul 18a alineatul 2 litera (c) nu reflectă în mod corespunzător faptul că utilizarea ulterioară a datelor cu caracter personal de către autoritățile statelor membre este reglementată de normele naționale de punere în aplicare a Directivei 95/46/CE. Pentru a clarifica acest punct, AEPD consideră că partea finală a articolului 18a alineatul 2 litera (c) ar trebui să fie modificată după cum urmează: „*… pentru unicul scop de a atinge obiectivele prezentului regulament. Utilizarea ulterioară a datelor cu caracter personal de către aceste autorități face obiectul normelor naționale de punere în aplicare a Directivei 95/46/CE*". În orice caz, utilizarea ulterioară la nivel național trebuie să fie compatibilă

([10]) Cu excepția cazului în care prestatorii de servicii care transferă informațiile către Comisie au informat în prealabil persoanele fizice despre aceasta, în conformitate cu dispozițiile naționale de punere în aplicare a Directivei 95/46/CE.

([11]) Operațiunile de prelucrare a datelor care fac obiectul unor verificări anterioare de către AEPD includ operațiunile enumerate în articolul 27 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, inclusiv prelucrarea de date privind starea de sănătate și delictele suspectate, delictele comise, condamnările pentru comiterea de infracțiuni sau măsurile de securitate; (b) operațiunile de prelucrare cu scopul de a evalua aspectele personale ale persoanelor vizate, inclusiv aptitudinile, calificarea și conduita acestora; (c) operațiunile de prelucrare care permit legături pentru care nu există dispoziții în legislația națională sau comunitară asupra prelucrării datelor pentru diferite scopuri; (d) operațiunile de prelucrare în scopul de a exclude persoane fizice de la un drept, beneficiu sau contract.

cu scopul pentru care datele au fost făcute accesibile de către Comisie, cu excepția cazului în care anumite condiții speciale sunt îndeplinite (vezi articolul 6 alineatul (1) litera (b) și articolul 13 alineatul (1) din Directiva 95/46/CE).

I.3. *Observații suplimentare*

22. AEPD susține abordarea făcută în articolul 18 alineatul (4) din propunere de a restrânge în interiorul Comisiei departamentele împuternicite să prelucreze datele cu caracter personal conținute în anuarul european. Aceasta este conformă cu articolul 22 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, care cere operatorilor de date, *inter alia*, să pună în aplicare măsuri tehnice și organizaționale, cum ar fi asigurarea că informațiile sunt accesibile numai celor care „trebuie să le cunoască", pentru a se asigura un nivel corespunzător de securitate a datelor.

23. Ultimul paragraf al articolului 18 alineatul (4) stabilește că datelor cu caracter personal care nu sunt necesare scopurilor pentru care au fost colectate ar trebui să li se elimine factorii de identificare. Trebuie menționat că în nici un caz datele nu pot fi stocate pe o perioadă mai lungă de un an. AEPD apreciază deosebit obligația conformă cu articolul 4 alineatul (1) litera (e) din regulament, care menționează că datele cu caracter personal pot fi stocate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate pentru o perioadă nu mai lungă decât este necesar pentru scopul pentru care datele au fost colectate sau prelucrate ulterior.

24. În conformitate cu articolul 22 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, anuarul trebuie protejat în mod corespunzător. Asigurarea unui nivel de securitate optim pentru anuar constituie o condiție fundamentală pentru protejarea datelor cu caracter personal stocate în baza de date. Având în vedere faptul că dispozițiile care reglementează sistemul informațional vamal prevăd punerea în aplicare a unor măsuri de securitate speciale, propunerea nu face comentarii în privința anuarului european. AEPD consideră că securitatea anuarului trebuie să facă obiectul unor norme administrative suplimentare care enunță măsurile speciale pentru a asigura confidențialitatea informațiilor. În adoptarea acestor norme, AEPD ar trebui consultată.

II. **Modificări în dispozițiile privind sistemul informațional vamal (SIV)**

25. Articolele 23 până la 41 din Regulamentul (CE) nr. 515/97 al Consiliului enunță dispozițiile care stabilesc sistemul informațional vamal, o bază de date gestionată de către Comisie, accesibilă statelor membre și Comisiei, orientată spre acordarea de asistență în prevenirea, investigarea și pedepsirea operațiunilor care violează legislația vamală sau agricolă.

II.1. *Lărgirea utilizărilor posibile ale datelor cu caracter personal stocate în SIV*

26. Propunerea a modificat unele dispoziții inițiale care stabilesc operarea și folosirea SIV. În special, articolul 25 a mărit numărul de categorii de date cu caracter personal care pot fi stocate în SIV și articolul 27 a lărgit lista utilizărilor posibile de date cu caracter personal stocate în SIV pentru a include analize operaționale permițând printre altele, *„evaluarea siguranței sursei de informații și a însăși informației", „formularea de observații, recomandări (…) pentru a detecta operațiunile sau a identifica persoanele fizice sau juridice"*. În continuare, articolul 35 alineatul (3) oferă posibilitatea de a copia conținutul SIV în alte sisteme de prelucrare de date legate de *„sisteme de management al riscului folosite pentru controale vamale naționale directe sau într-un sistem de analiză operațională folosit pentru acțiuni de coordonare directă la nivel comunitar"*.

27. Conform propunerii, utilizarea suplimentară subliniată mai sus este necesară pentru acordarea asistenței în depistarea și pedepsirea operațiunilor de violare a legislației vamale și agricole. Cu toate că AEPD nu infirmă existența unei asemenea necesități, aceasta consideră că propunerea Comisiei ar fi trebuit să prezinte informații mai comprehensive și argumente mai solide pentru susținerea acestei necesități.

28. AEPD are plăcerea să constate că modificările de mai sus au fost însoțite de garanții privind protecția datelor. Într-adevăr, propunerea a prezentat o listă închisă cu datele cu caracter personal care pot fi incluse în SIV [de exemplu articolul 25 alineatul (1)] și care pot fi incluse numai dacă există o *„dovadă reală"* că persoana a comis sau este pe cale să comită infracțiuni [de exemplu articolul 27 alineatul (2)]. Mai mult, de exemplu articolul 25 alineatul (3) prevede că nici o dată sensibilă ([12]) nu poate fi introdusă în SIV. În continuare, articolul 35 alineatul (3) a restrâns numărul persoanelor fizice autorizate să copieze conținutul SIV pentru scopurile stabilite în același articol și a limitat timpul de reținere a datelor copiate din SIV. Aceste măsuri sunt conforme cu principiul de calitate a datelor enunțat la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001.

II.2. *Domeniul de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001*

29. Articolul 34 din propunere a luat în considerare adoptarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001 care se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare. Prin urmare, se solicită Comisiei să considere că Regulamentul (CE) nr. 45/2001 se aplică pentru SIV. AEPD confirmă că ținând cont de faptul că SIV conține date cu caracter personal și Comisia are acces la baza de date a cărei operator este, Regulamentul (CE) nr. 45/2001 se aplică acesteia în mod sigur. Astfel, AEPD întâmpină cu bucurie această modificare care reflectă cadrul juridic actual privind protecția datelor.

([12]) Date privind originea rasială și etnică, convingerile politice, religioase sau filozofice, apartenența sindicală, date privind starea de sănătate sau orientarea sexuală.

30. AEPD amintește că drept rezultat al aplicării articolului 27 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 și ținând cont de faptul că scopul SIV poate fi considerat a fi prezentarea riscurilor specifice pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate, AEPD trebuie să verifice mai întâi sistemul.

31. Pe lângă aplicarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001, articolul 34 din propunere menține aplicarea simultană a măsurilor naționale de punere în aplicare a Directivei 95/46/CE. AEPD consideră această abordare ca fiind corectă atât timp cât statele membre au acces la SIV, respectiv au competența să includă și să prelucreze ulterior datele incluse în SIV. În ansamblu, AEPD consideră că controlul asupra SIV este divizat între Comisie și statele membre care acționează în calitate de co-operatori ai datelor SIV.

II.3. *AEPD în calitate de supervizor SIV împreună cu autoritățile naționale pentru protecția datelor*

32. Drept rezultat al aplicării Regulamentului (CE) nr. 45/2001, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor este responsabilă pentru asigurarea aplicării Regulamentului în privința SIV. În timp ce unele articole ale propunerii reflectă competențele AEPD, altele nu. În special, AEPD regretă că unele secțiuni ale articolului 37 care tratează supervizarea nu au fost modificate în mod corespunzător și invită legislatorii să introducă modificările descrise mai jos.

33. AEPD menționează că articolul 37 alineatul (1) recunoaște explicit competențele autorităților statelor membre în privința supervizării SIV. Cu toate acestea, articolul 37 alineatul (1) nu menționează competențele similare ale AEPD în baza Regulamentului (CE) nr. 45/2001. Această problemă este subliniată în continuare în articolul 37 alineatul (3), care nu a fost modificat de către propunere. Articolul 37 alineatul (3) conține următoarele: „*Comisia ia toate măsurile necesare în interiorul departamentelor sale pentru a asigura supervizarea protecției datelor cu caracter personal care oferă garanții la un nivel echivalent cu cel rezultat din alineatul (1)…*”. Cu alte cuvinte, articolul 37 alineatul (1) încredințează supervizarea protecției datelor „*Comisiei*”. În mod evident, acest articol ar fi trebuit modificat pentru a reflecta noul rol de supervizor al AEPD. În forma prezentă, articolul 37 alineatul (3) nu are sens. Pentru a rezolva această problemă, articolul 37 alineatul (3) ar trebui modificat după cum urmează: „*Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor supervizează compatibilitatea SIV cu Regulamentul (CE) nr. 45/2001*”.

34. În continuare, deoarece SIV este guvernat nu numai de Regulamentul (CE) nr. 45/2001, ci și de reglementările naționale de punere în aplicare a Directivei 95/46/CE, supervizarea SIV intră atât în competența AEPD cât și a autorităților naționale pentru protecția datelor. În concluzie, activitățile de supervizare ale autorităților naționale de supervizare și ale AEPD ar trebui *coordonate* într-o anumită măsură, pentru a se asigura un nivel corespunzător de uniformitate și de eficacitate generală. Așa cum s-a menționat în avizele anterioare ale AEPD privind bazele de date aflate sub supervizarea statelor membre UE și a AEPD „este nevoie de o punere în aplicare armonizată a regulamentului și de o acțiune în vederea unei abordări comune a problemelor comune” ([13]).

35. Din nefericire, propunerea nu asigură o procedură de coordonare pentru structurarea și întărirea cooperării între AEPD și autoritățile naționale pentru protecția datelor. Pentru a rezolva această problemă, AEPD menționează ca o primă opțiune includerea unei noi secțiuni în articolul 37, care tratează supervizarea protecției datelor, stabilind că: „*AEPD va convoca o reuniune cu toate autoritățile naționale de supraveghere, cel puțin o dată pe an, pentru a dezbate problemele de supervizare referitoare la SIV. Membrii autorităților naționale pentru protecția datelor și AEPD vor fi menționate ca autorități de supraveghere*.”

36. O soluție mai bună pentru a reflecta stratificarea abordării supervizării, așa cum s-a menționat mai sus, ar fi să se separe dispozițiile privind supervizarea (articolul 37) în mai multe dispoziții, fiecare fiind dedicată unui nivel de supervizare, așa cum s-a făcut în mod corespunzător în instrumentele juridice adoptate recent stabilind Sistemul Informațional Schengen (SIS II). În special, articolele 44-46 din Regulamentul (CE) nr. 1987/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind înființarea, operarea și utilizarea Sistemul Informațional Schengen a Doua Generație (SIS II) ([14]), asigură un sistem de supervizare bine echilibrat, divizat la nivel național și european, cu coordonarea adecvată. AEPD recomandă cu insistență asigurarea unui sistem identic de supervizare (cu ușoare modificări) pentru SIV. Într-adevăr, SIV și SIS II sunt într-o mare măsură comparabile în privința structurii supervizării.

37. Articolul 43 alineatul (5) prevede că o formațiune *ad hoc* a comitetului menționat la articolul 43 alineatul (1) (denumită în continuare „comitetul ad hoc”) se va reuni periodic pentru a examina problemele de protecție a datelor referitoare la SIV. AEPD consideră că acest comitet ad hoc nu trebuie considerat ca un organ competent pentru exercitarea supervizării SIV, deoarece această competență aparține în mod exclusiv autorităților statelor membre și AEPD. Formațiunea ad hoc enunțată în articolul 43 alineatul (5), este de fapt un comitet „de comitologie”.

([13]) Avizul din 19 octombrie 2005 privind trei propuneri cu privire la Sistemul Informațional Schengen a Doua Generație (SIS II) [COM (2005)230 final, COM (2005)236 final și COM (2005)237 final], JO C 91, 19.4.2006, p. 38; Avizul din 23 martie 2005 privind propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Sistemul Informațional de Vize (VIS) și la schimburile de date între statele membre privind vizele de ședere scurtă, JO C 181, 23.7.2005, p. 13.

([14]) JO L 381, 28.12.2006, p. 4-23.

38. Cu toate acestea, AEPD consideră că acest comitet ad hoc este un forum potrivit pentru a examina problemele de protecție a datelor legate de operarea SIV. În acest sens, AEPD recomandă reformularea articolului 43 alineatul (5) pentru a reflecta sarcinile și rolul comitetului ad hoc în baza articolului 43 alineatul (5), după cum urmează: „*Comitetul împreună cu grupul de supervizare menționat în articolul …, examinează toate problemele legate de operarea SIV care sunt întâlnite de către autoritățile de supraveghere. Comitetul se reunește în formațiunea ad hoc cel puțin o dată pe an.*"

39. AEPD dorește de asemenea să atragă atenția legislatorului asupra unei alte caracteristici utilizate de sistemele SIV și SIS II: ambele operează sub primul și al treilea pilon, ceea ce atrage după sine existența a două baze juridice distincte pentru fiecare sistem. Al treilea pilon SIV este guvernat de Convenția menționată la punctul 3 din prezentul aviz. Aceasta prezintă un număr de consecințe, printre care structura supervizării: partea primului pilon din SIV va fi supervizată de AEPD și de autoritățile naționale pentru protecția datelor, în timp ce partea pilonului al treilea este supervizată de către o autoritate comună de supervizare (compusă din reprezentanții aceloraşi autorități naționale). Acesta constituie mai degrabă un sistem incomod de supervizare, care poate conduce la inconsistență și este ineficient. Toate acestea ilustrează dificultățile unui mediu juridic complex, ca cel în cauză.

40. Merită să fie menționat faptul că în cadrul SIS II, legislatorul european a optat pentru o raționalizare a modelului de supervizare, aplicând modelul stratificat descris mai sus, în ambele medii ale primului și celui de-al treilea pilon ai sistemului. Aceasta este o abordare care merită cu siguranță a fi luată în considerare și AEPD recomandă că examinarea ulterioară a posibilităților ar putea conduce la o supervizare mai bună și mai competentă.

II.4. *Drepturile persoanelor fizice*

41. Drepturile persoanelor fizice de protecție a datelor din propunere, în special dreptul de acces, sunt reglementate în articolele 36 și 37 care au fost modificate parțial de către propunere. AEPD ar dori să comunice următoarele trei aspecte legate de dreptul de acces: (i) Legislația aplicabilă *ex* articolul 36 alineatul (1); (ii) limitele dreptului de acces *ex* articolul 36 alineatul (2) și (iii) procedura pentru persoanele fizice de a depune cererile de acces *ex* articolul 37 alineatul (2) din propunere.

42. *Legislația aplicabilă*: Articolul 36 alineatul (1), care nu a fost atins de propunere, recunoaște *en passage* aplicarea drepturilor de protecție a datelor persoanelor fizice și asigură că dreptul de acces va fi guvernat de legislațiile statelor membre sau de regulile de protecție a datelor aplicabile Comisiei, în funcție invocarea sau nu a acestor drepturi în statele membre sau în interiorul instituțiilor UE. Acest criteriu reflectă ceea ce s-a menționat mai sus privind articolul 34 din propunere, adică faptul că atât Comisia cât și statele membre sunt co-operatori ai SIV. AEPD este de acord cu această abordare și este mulțumită că propunerea a menținut formularea din articolul 36 alineatul (1). Este clar în orice caz că această dispoziție se referă implicit la legislația națională pertinentă care pune în aplicare Directiva 95/46/CE sau Regulamentul (CE) nr. 45/2001. Legislația aplicabilă va depinde în fiecare caz de locul unde se exercită drepturile.

43. *Limitele dreptului de acces*: Al doilea paragraf al articolului 36 alineatul (2) stabilește că „*accesul este refuzat* pe perioada în care se efectuează analiza operațiunilor de reperare și de raportare sau a investigațiilor". Din cauza motivelor subliniate mai jos, AEPD ar favoriza o modificare care conține: „accesul poate fi refuzat" (în opoziție cu „*accesul este refuzat*").

44. Potrivit Regulamentului (CE) nr. 45/2001, ca un principiu general, persoanele fizice sunt îndreptățite să-și exercite dreptul de acces la datelor lor cu caracter personal. Cu toate acestea, articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 recunoaște că acest drept poate fi limitat în cazul în care se aplică condițiile speciale care justifică limitarea. Cu alte cuvinte, persoanele fizice au dreptul de acces în principiu, dar acest acces poate fi limitat. Dimpotrivă, formularea articolului 36 alineatul (2): „accesul este refuzat" nu permite eventuala posibilitate ca accesul să fie acordat. Aceasta înseamnă în esență că persoanele fizice nu au niciun drept pe o anumită perioadă de timp. Nu există nici un motiv care ar împiedica ca abordarea generală a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 să funcționeze în această situație, în special dacă articolul 20 ar permite limitarea dreptului de acces pe perioada prevăzută în articolul 36 alineatul (2). Într-adevăr, în cazul în care Comisia ar dori să refuze accesul, s-ar putea folosi de articolul 20 potrivit căruia accesul poate fi refuzat pentru a garanta investigația.

45. AEPD consideră că propunerea ar trebui formulată în aceeași abordare ca Regulamentul (CE) nr. 45/2001. În caz contrar, ar fi în contradicție cu cadrul general care prevede dreptul de acces în baza Regulamentului (CE) nr. 45/2001. Problema poate fi rezolvată pur și simplu prin înlocuirea cuvântului „este" cu „poate fi".

46. *Procedura de depunere a cererilor de acces pentru persoanele fizice*: propunerea a modificat vechiul articol 37 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 515/97, care trata procedura de depunere a cererilor de acces pentru a afla dacă SIV conține informații cu caracter personal referitoare la o persoană fizică. Noul articol 37 alineatul (2) recunoaște posibilitatea persoanelor fizice de a depune cereri de acces către Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor sau către autoritățile naționale de supervizare, în funcție de includerea sau nu a datelor în SIV de către Comisie sau de către un stat membru.

47. AEPD apreciază în mod deosebit faptul că această modificare armonizează mai bine procedura în cadrul juridic actual privind protecția datelor. Cu toate acestea, din motivele următoare, AEPD consideră că în privința competenței, statele membre sau Comisia nu ar trebui să fie dependente de entitatea care a introdus informațiile în SIV. În primul rând, AEPD menționează că persoanele fizice probabil că nu vor cunoaște entitatea care a introdus informațiile în SIV: Comisia sau un stat membru. Astfel, ei nu vor ști care entitate este competentă să le trateze cererea de acces. Procedura de cerere a accesului va deveni incomodă, în

cazul în care persoanele fizice trebuie să se asigure mai întâi de entitatea care a introdus datele. În al doilea rând, AEPD consideră că această dispoziție contravine criteriului ales de articolul 36 alineatul (1), potrivit căruia dreptul de acces este reglementat de legislația statelor membre sau de normele privind protecția datelor aplicabile Comisiei, în funcție de locul în care asemenea drepturi au fost invocate, în statele membre sau în interiorul instituțiilor UE. Astfel, cel puțin din motive de coerență cu articolul 36, competența în ceea ce privește cererile de acces ar trebui să fie stabilită în funcție de solicitarea accesului din partea autorităților naționale de supervizare sau a AEPD.

48. Pentru a rezolva această problemă, propoziția *„depinde dacă datele au fost incluse în SIV de către un stat membru sau de către Comisie”* ar trebui înlocuită cu „depinde dacă drepturile au fost invocate de către o autoritate națională de supervizare sau de către AEPD”. De asemenea, în cazul în care se alege această abordare, propoziția de la articolul 37 alineatul (2) care urmează este absolut oportună: *„Dacă datele au fost incluse de către un alt stat membru sau de către Comisie, acestea sunt verificate în cooperare strânsă cu autoritatea națională de supervizare a acelui alt stat membru sau cu Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor”*.

II.5. *Schimbul de date*

49. Propunerea nu adaugă noi elemente în privința schimbului de date cu caracter personal cu autoritățile țărilor terțe. Această problemă este menționată în articolul 30 alineatul (4) din regulament. AEPD consideră că acest articol ar fi trebuit modificat pentru a se referi la necesitatea din partea Comisiei (nu numai a statelor membre) de a lua măsuri speciale pentru a asigura securitatea datelor atunci când sunt transmise sau furnizate departamentelor localizate în țări terțe. În afară de aceasta, articolul 30 alineatul (4) ar trebui modificat pentru a asigura compatibilitatea cu legislația aplicabilă transferului de date cu caracter personal către țări terțe.

III. **Baza de date pentru identificarea documentelor vamale („FIDE”)**

50. Articolele 41a, b, c și d din propunere enunță regulile pentru operarea bazei de date pentru identificarea documentelor vamale. FIDE permite autorităților competente să verifice dacă o persoană sau o afacere a făcut obiectul unei investigații penale în vreun stat membru.

51. FIDE există deja ca un instrument folosit de statele membre sub al treilea pilon ([15]). Astfel, scopul articolului 41 este de a asigura un cadru juridic pentru FIDE comunitar, fapt care este apreciat în mod deosebit de AEPD.

52. Datorită faptului că toate dispozițiile propunerii care se aplică la SIV, se aplică de asemenea și la FIDE *ex* articolul 41a, comentariile făcute la secțiunea II de mai sus se aplică *mutatis mutandis* la FIDE.

([15]) Creată de Actul Consiliului din 8 mai 2003 de stabilire a Protocolului de modificare a Convenției privind utilizarea tehnologiilor informatice în scopuri vamale.

III.1. *Aplicarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001*

53. AEPD menționează că luând în considerare faptul că prelucrarea datelor conținute în FIDE intră în competența Comisiei, trebuie să fie clar că Regulamentul (CE) nr. 45/2001 privind protecția persoanelor fizice în privința prelucrării datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date, se aplică la FIDE. AEPD consideră că ar fi oportun pentru articolul 41 să reamintească aplicarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001 la FIDE și competențele de supervizare ale AEPD pentru monitorizarea și asigurarea compatibilității cu dispozițiile Regulamentului.

54. AEPD reamintește că drept rezultat al aplicării articolului 27 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, și luând în considerare scopurile FIDE și natura datelor incluse, se poate considera că există anumite riscuri pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate și astfel AEPD trebuie să verifice mai întâi sistemul.

III.2. *Reținerea de date*

55. Articolul 41d enunță perioadele specifice de reținere a datelor. AEPD consideră că limitele temporale prevăzute în articolul 41d sunt rezonabile.

56. Este însă nesigură legătura acestei dispoziții cu articolul 33, referitor la SIV. După toate probabilitățile, articolul 41d are prioritate față de dispoziție privind același obiect care tratează SIV, dar acest lucru nu este menționat în mod explicit în propunere. Clarificarea acestui punct printr-o dispoziție, ar fi foarte utilă.

III.3. *Actualizarea informațiilor înregistrate în FIDE*

57. Principiul calității datelor *ex* articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 cere ca datele cu caracter personal să fie adecvate, pertinente și neexcesive în raport cu scopul pentru care au fost colectate. Este clar că această calitate a datelor cu caracter personal poate fi asigurată numai dacă exactitatea acestora este verificată în mod regulat și corespunzător. AEPD apreciază de asemenea în mod deosebit dispoziția articolului 41d care cere ca documentele să fie imediat suprimate după ce persoana este absolvită de orice bănuială potrivit legislației, regulilor și procedurilor statului membru care furnizează datele.

58. Pe de altă parte, pentru a asigura că datele care nu sunt necesare nu rămân în FIDE, AEPD recomandă aplicarea pentru FIDE a unor reguli de reținere a datelor definite pentru SIV în articolul 33. În special, AEPD recomandă aplicarea pentru FIDE a dispozițiilor articolului 33 alineatul (1), potrivit cărora necesitatea de reținere a datelor ar trebui revizuită anual, de către partenerul furnizor. În acest scop, AEPD recomandă ca următoarea formulare să fie inserată după articolul 41d alineatul (2): *„Necesitatea reținerii datelor este revizuită cel puțin o dată pe an de către statul membru furnizor”*.

CONCLUZII

59. AEPD apreciază în mod deosebit faptul că a fost consultată privind propunerea, care prevede crearea și actualizarea unor diferite sisteme conținând date cu caracter personal: anuarul european, sistemul informațional vamal (SIV) și baza de date pentru identificarea documentelor vamale (FIDE) pentru a întări cooperarea și schimbul de informații atât între statele membre cât și între acestea și Comisie.

60. În ***esență***, AEPD concluzionează:

— Propunerea nu prezintă argumente suficiente pentru susținerea necesității creării anuarului european. AEPD invită Comisia să efectueze o evaluare corespunzătoare a necesității creării anuarului și să prezinte concluziile.

— Un nou alineat ar trebui inclus în articolul 18a alineatul (1), reamintind aplicarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001 pentru anuarul european, cu textul următor: *„Comisia consideră anuarul european ca un sistem de prelucrare de date cu caracter personal care face obiectul Regulamentului (CE) nr. 45/2001”.*

— Trebuie clarificat că măsurile naționale de punere în aplicare a Directivei 95/46/CE se aplică utilizării anuarului european efectuate de statele membre, astfel AEPD recomandă o modificare a articolului 18a alineatul (2) litera (c) după cum urmează: *„În gestionarea acestui anuar, Comisia este împuternicită: (c) să facă accesibile datele din acest anuar autorităților competente la care se face referire în articolul 1 alineatul (1), pentru unicul scop de a atinge obiectivele prezentului Regulament. Utilizarea ulterioară a datelor cu caracter personal de către aceste autorități face obiectul măsurilor naționale pentru punerea în aplicare a Directivei 95/46/CE”.*

— Propunerea nu face referiri la măsurile de securitate privind anuarul european. AEPD consideră că ar fi oportună adăugarea unui nou alineat în articolul 18 litera (a) punctul (2) asigurând adoptarea de reguli administrative suplimentare care enunță măsurile pentru asigurarea confidențialității informațiilor. Pentru adoptarea acestor reguli, AEPD ar trebui consultată.

— Propunerea omite să recunoască pe deplin rolul de supervizor al AEPD în cazul **sistemului informațional vamal (SIV).** Pentru a rezolva această problemă, articolul 37 alineatul (3) ar trebui modificat pentru a menționa că: *„Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor va supraveghea conformitatea SIV cu Regulamentul (CE) nr. 45/2001”.*

— Activitățile de supervizare ale autorităților naționale de supervizare și ale AEPD trebuie să fie *coordonate* într-o anumită măsură, pentru a asigura un nivel corespunzător de uniformitate și de eficacitate generală în supervizarea SIV. În acest sens, AEPD recomandă ca o primă opțiune, includerea unei noi secțiuni în articolul 37, stabilind că *„AEPD convoacă o reuniune cu toate autoritățile naționale de supervizare, cel puțin o dată pe an, pentru a dezbate problemele de supervizare legate de SIV. Membrii autorităților naționale pentru protecția datelor și AEPD vor fi numite autorități de supervizare.”* Cu toate acestea, o mai bună soluție ar fi să se urmărească modelul mai evoluat adoptat recent pentru a doua generație a Sistemului Informațional Schengen (SIS II). Potrivit acestei abordări, în fiecare caz, articolul 43 alineatul (5) ar trebui de asemenea modificat după cum urmează: *„Comitetul împreună cu grupul supervizor menționat în articolul … examinează toate problemele privind operarea SIV cu care se întâlnesc autoritățile de supervizare menționate în articolul 37. Comitetul se va reuni în formațiune ad hoc cel puțin o dată pe an.”*

— În baza articolului 36 alineatul (2) al doilea paragraf, privind accesul la datele personale stocate în SIV, *„accesul este refuzat”* pe perioada în care se efectuează analiza operațiunilor de reperare și raportare sau a investigațiilor. Pentru a asigura armonizarea cu Regulamentul (CE) nr. 45/2001, AEPD ar favoriza o modificare care conține textul următor: *„accesul poate fi refuzat”.*

— Referitor la procedura de solicitare a accesului, în cazul în care accesul trebuie solicitat la AEPD sau la autoritățile naționale pentru protecția datelor, AEPD consideră că sistemul propus în articolul 37 alineatul (2), prin care autoritatea competentă depinde de faptul dacă datele au fost incluse în SIV de către un stat membru sau de către Comisie, este foarte incomod, respectiv ar contrazice de asemenea alte articole din propunere. Pentru a rezolva această problemă, teza *„depinzând de faptul dacă datele au fost incluse în SIV de către un stat membru sau de către Comisie”* din articolul 37 alineatul (2) ar trebui înlocuită cu *„depinzând de faptul dacă drepturile au fost invocate de către autoritățile naționale de supervizare sau de către AEPD”.*

— AEPD consideră că ar fi oportun ca articolul 41a să reamintească aplicarea Regulamentului (CE) nr. 45/2001 privind baza de date pentru identificarea documentelor vamale (FIDE), respectiv competențele de supervizare ale AEPD privind monitorizarea și asigurarea compatibilității cu dispozițiile Regulamentului.

61. Pentru a asigura că datele cu caracter personal care nu sunt necesare sunt suprimate din FIDE, AEPD recomandă ca formularea următoare să fie inserată după articolul 41d alineatul (2): *„Necesitatea reținerii datelor este revizuită cel puțin o dată pe an, de către statul membru furnizor”.*

62. În privința ***procedurii***, AEPD:

— recomandă să se facă o referire explicită la prezentul aviz în preambulul propunerii, după cum urmează: „*După consultarea Autorității Europene pentru Protecția Datelor*”,

— reamintește că, deoarece operațiunile de prelucrare din anuarul european, SIV și FIDE prezintă anumite riscuri speciale în privința drepturilor și libertăților persoanelor vizate, datorită scopului bazelor de date și naturii datelor, în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, AEPD trebuie să verifice mai întâi aceste trei sisteme.

Adoptat la Bruxelles, 22 februarie 2007.

Peter HUSTINX

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor